

IT-alalta elintarvikealan asiantuntijaksi: opinnäytetyö AFE-opiskelijan asiantuntijuuden uudelleensuuntaajana

12.2.2026

Alanvaihto on yleistä myös kansainvälisten opiskelijoiden joukossa, ja se mahdollistaa oman osaamisen ja asiantuntijuuden kehittämisen. Agri-Food Engineering (AFE) -koulutusohjelmasta joulukuussa 2025 valmistunut Manoj Aryal on alanvaihtaja, jonka kokemuksia opinnäytetyöprosessista kartoitettiin teemahaastattelumuotoisesti hänen valmistumisensa yhteydessä (Hirsjärvi & Hurme, 2022). Hänen vastauksensa avaavat alanvaihdon erityispiirteitä, opinnäytetyöprosessin merkitystä asiantuntijuuden rakentumisessa sekä koulutusohjelman mahdollisuuksia tukea opiskelijaa tässä siirtymässä.

Ennen hakeutumistaan AFE-opintoihin, Manoj Aryal asui Nepalissa ja työskenteli IT-alalla. Hän kertoo kuitenkin olleensa kiinnostunut maataloudesta ja elintarviketeknologiasta jo ennen opintojaan. Nepalissa on hänen mukaansa merkittävästi maataloustuotantoa ja elintarvikealaan liittyvää kehityspotentiaalia. AFE-ohjelmaan hakeutumista ohjasi halu opiskella jotakin käytännöllistä ja merkityksellistä, joka kytkeytyy ruokajärjestelmiin ja kestävyyteen. Lisäksi suomalaisen koulutusjärjestelmän vahva maine vaikutti päätökseen hakeutua opiskelemaan Suomeen.

Alanvaihtajan kokemuksia opinnäytetyöprosessista

Alanvaihtajan näkökulmasta opinnäytetyö muodostui keskeiseksi vaiheeksi, jossa aiempi osaaminen ja uusi asiantuntijuus alkoivat yhdistyä. Opinnäytetyössään Aryal selvitti meijeriteollisuuden sivuvirtojen hyödyntämistä energian tuotannossa (Aryal, 2025). Aihe oli teknisesti vaativa ja edellytti perehtymistä energian talteenottomenetelmiin, kestävyyteen ja toteutettavuuden arviointiin.

Opinnäytetyöprosessin suurimmat haasteet Aryalilla liittyivät tiedon hankintaan ja analysointiin. Monimutkainen aihe vaati systemaattista työskentelyä, huolellista suunnittelua ja jatkuvaa tieteellisen kirjallisuuden läpikäyntiä. Aryalin aiempi osaaminen pohjusti erityisesti laajojen tietokokonaisuuksien hallintaa ja analyyttista työskentelyä. Tällaiset valmiudet ovat keskeisiä myös elintarvikealalla, jossa tuotannon, raaka-ainevirtojen ja prosessointikapasiteetin yhteensovittaminen perustuu pitkälti tietoon ja ennakointiin. Opinnäytetyö toimi Aryalin tapauksessa välineenä, jonka kautta aiempi osaaminen kytkeytyi uuteen asiantuntijarooliin. Tämä on linjassa aiempien tutkimusten kanssa, joiden mukaan työelämään integroidut oppimismuodot, kuten harjoittelu ja opinnäytetyö, tukevat uuden asiantuntijuuden ja ammatillisen identiteetin rakentumista (Trede ym., 2012). Alanvaihdossa aiemman osaamisen tunnistaminen ja sanoittaminen uudessa kontekstissa on keskeinen osa ammatillista kehittymistä (Pesonen, 2021).

Aryalin kokemukset toivat esiin oivaltavia kehittämistarpeita opinnäytetyöprosessissa. Opinnäytetyöohjauksen hän toivoi olevan joustavampaa ja helpommin saavutettavaa erityisesti silloin, kun opiskelija tarvitsee tukea työn etenemiseen tai rajauksiin. Relevanttien opinnäytetyöaiheiden löytymistä voisi hänen mukaansa helpottaa tiiviimpi yhteistyö SEAMKin ja paikallisten yritysten välillä. Lisäksi ohjatut keskustelutilaisuudet, joissa samassa opinnäytetyöprosessin vaiheessa olevat opiskelijat voisivat yhdessä kehittää, arvioida ja rajata aiheitaan, tukisivat aiheen realistista muotoutumista jo ennen varsinaisen kirjoitustyön alkamista.

Uuden alan kynnyksellä

Aryalin neuvo uusille AFE-opiskelijoille on selkeä: opiskelu on etusijalla. Opintoihin kannattaa panostaa ja rakentaa vahva osaamispohja ennen työelämään siirtymistä. Hän korostaa myös motivaation merkitystä ja neuvoo hakeutumaan alalle vain, jos se kiinnostaa aidosti. Lisäksi hän muistuttaa, että opettajilta kannattaa pyytää apua silloin, kun sitä tarvitsee.

Tulevaisuudessa Aryal aikoo jatkaa työskentelyä maatalous- ja elintarvikesektorilla ja hankkia lisää käytännön kokemusta. ”Tavoitteenani on soveltaa opinnoista, käytännön harjoittelusta ja opinnäytetyöstä saamiani tietoja erityisesti elintarviketuotantoon, kestävyyteen ja elintarviketeollisuuden energiatehokkaisiin ratkaisuihin liittyvillä aloilla”, hän täsmentää.

Johtopäätökset ja kehittämisehdotuksia AFE-koulutusohjelmalle

Elintarvikealalla raportointi on keskeinen osa asiantuntijatyötä, ja haastattelu vahvisti aiempia havaintojamme raportointitaitojen kehittämistarpeesta jo opintojen aikana. Opinnäytetyö tekee raportointiosaamisen merkityksen näkyväksi, sillä se edellyttää kykyä jäsentää tietoa ja perustella ratkaisuja työelämän käytäntöjä vastaavalla tavalla. Raportointiosaamisen vahvistaminen tukisi opintojen etenemistä, työelämävalmiuksia ja opinnäytetyön kirjoittamista. Tämän perusteella viestinnän opetuksen tiiviimpi integrointi substanssialan opintoihin sekä käytännönläheisemmät tutkimustaitojen harjoitukset ovat perusteltuja kehittämiskeinoja.

Myös Aryalin kokemukset osoittavat, että alanvaihtajan asiantuntijuus rakentuu erityisesti opinnäytetyön ja siihen kytkeytyvän ohjauksen kautta. Opinnäytetyö toimii keskeisenä vaiheena, jossa aiempi osaaminen ja uuden alan substanssiosaaminen kytkeytyvät työelämävalmiuksiin. Alanvaihtajien kohdalla opinnäytetyö tarjoaa siten keskeisen paikan aiemman osaamisen tunnistamiselle ja uudelleen suuntaamiselle. Aiemman osaamisen systemaattisempi huomioiminen opinnäytetyöprosessissa voisi tukea opiskelijoiden siirtymistä elintarvikealan asiantuntijatehtäviin ja vastata paremmin monimuotoisten opiskelijataustojen tuomiin ohjauksellisiin tarpeisiin.

Tuore insinööri (AMK) Manoj Aryal vastaanottaa onnittelukortin osaamisalajohtaja Anne-Maria Aholta ja ruusun koulutusohjelmapäällikkö Jarmo Alarinnalta valmistuneiden juhlassa (kuva: Sanna Gunell, 2025).

Sanna Gunell

FT, tutkija-lehtori
SEAMK

Matti-Pekka Pasto
ETM, lehtori
SEAMK

Sanna Gunell toimii lehtorina ja AFE-ohjelman opinnäytetyökoordinaattorina. Matti-Pekka Pasto toimii lehtorina ja harjoittelun ohjaajana AFE-ohjelmassa.

Lähteet

Hirsjärvi, S., & Hurme, H. (2022). *Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö* (2. painos). Gaudeamus.

Aryal, M. (2025). *Energy recovery from dairy industry waste: A review of methods, challenges, and opportunities* [Opinnäytetyö, Seinäjoen ammattikorkeakoulu]. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Theseus. https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202601121193

Pesonen, K. (2021). *Alanvaihtajien haasteet ja tuen tarve oman osaamisen tunnistamisessa ja sanoittamisessa* [Opinnäytetyö, Laurea ammattikorkeakoulu.] Theseus. https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021052410596

Trede, F., Macklin, R., & Bridges, D. (2012). *Professional identity development: A review of the higher education literature.* Studies in Higher Education, 37(3), 365–384.